

8.198.

УКРАЇНСЬКА СЛУЖБА БАТЬКІВЩИНІ

УЗ

06 10

Секретно

Др В. ЧЕРЧАНСЬКИЙ

У КРАЇНСЬКА СЛУЖБА БАТЬКІВЩИНІ

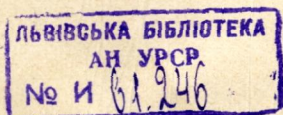
Львів. Бібліотека
АН. УРСР

УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО
ЛЬВІВ—КРАКІВ

1 9 4 3

УД(24)24 - 03

Обкладинка Св. Гординського
Ілюстрації Е. Козака

Друкарня Української
Академії Наук
у Львові, Постгасе 11.
Зам. 181 — KZ. 40431.

ПРАЦЯ — ЦЕ ЧЕСТЬ І ОБОВ'ЯЗОК

Всі знаємо малих комах — мурашок. Вони хоч невеличкі на зріст, але потраплять розбудувати збірним зусиллям цілої громади — муравище, якому може дивуватись навіть людина. Зі шпильок чатинних дерев, дрібних гіллячок та всякого хмизу будують вони собі домівку, яку можемо порівняти хіба з найновішим здобутком людської техніки — хмародером. Розгорнувши муравлище, ми бачимо в ньому безліч хідників, широкі комори,

залі робітниць, молодняку, личинок, що їх називають у нас муравлиними подушечками, численні ходи та лябіринтні стежки, по яких сновигає безліч запопадливих робітниць, що всі метушаться, кудись поспішають, захоплені працею.

Захоплені працею! Праця — їхня стихія. З ранку до вечора кожна мурашка виконує свій обов'язок — виконує доручену їй ділянку праці для добра загалу — муравлища. Сама вона порошок, але в збірності сила; перед нею поступаються навіть тварини тисячекратно за мурашку сульніші та більші. Не один з нас мабуть чував дещо про мандрівку мурашок у гарячих країнах. Перед такою муравлиною навалою ніщо живе встояти не в силі. Обсісти роєм, загризти на смерть, обгризти до кісток величезного вужа-удава, якого стрінула така навала мурашок по дорозі — це справа для них години. Мурашки у поході будують мости через найширші ріки, збившись у густий клубок, перепливають найбільші бистрини, що їм попалися по дорозі.

Справді перед об'єднаним ділом спільного зусилля — ніщо встояти не в силі.

А спробуймо палицею розгребти їхнє муравлище. Що побачимо? Метушню. Та по хвилині та безладна метушня заспокоюється. І ми бачимо, як одні мурашки рятують у безпечне місце личинок, другі кидаються гризти паличку, що наробила їм лиха, а треті беруться відбудовувати знищену частину муравлища.

Про оцих саме мурашок, що, не оглядаючись на небезпеку, беруться відбудовувати знищене муравлище, хочу саме говорити у моїй невеличкій книжечці. Їх бо я хочу прирівняти до тих зпоміж людської громади, що на їх долю припала честь не зі зброєю в руках захищати

країну, чи здобувати для неї нові країни, як воякам, а скромна роля — служби праці.

Початки організації «Служби Праці» — сягають 1924 р. Після програної світової війни запанувало в Німеччині жахливе безробіття. Щоб цьому зарадити, ідейна молодь обох полів, усіх суспільних шарів стала творити групи праці. Ці групи праці працювали майже виключно на ріллі. Завданням було не лише поборювати безробіття, але й вироблювати сильні характери, обтрясатися з чужих впливів, піднести хліборобську культуру й вести війну з неморальністю, що розповсюджувалась по великих містах. В 1931 р. використав німецький уряд ці групи праці до деяких громадських робіт. В 1932 р. починають творитися заходом Націонал-соціалістичної партії вже перші табори праці. Тоді теж повстав Союз для перевиховання добровільних робочих сил (Ферайн цум

Умшулунг фрайвілігер Арбайтскрефте). Габорі праці для жінок мали завданням помагати хлоп'ячим таборам; вони займались пранням, шиттям, готуванням страви та ін.

На перший шлях стає Служба Праці з приходом до влади фюрера у 1933 р. Тоді фюрер Німеччини — Адольф Гітлер заявив у своїй промові до німецького народу, що з залізною волею буде прямувати до поборення безробіття, а підставою до цього буде обов'язок праці.

Вождь праці (Райхсарбайтсфюрер) Константин Гірль відмежував жіночі табори праці від хлоп'ячих, але ціль, до якої прямує виховання молоді для служби народові, лишилася для молоді обох полів та сама. Різні є лише засоби й шляхи, що ведуть до неї. Хлопці мають прямувати до тієї цілі працею рук, гартуванням духа і звиканням до карности; дівчата мають готуватися до тих завдань, що ждуть їх у майбутньому, як матерів та господинь.

1935 р. Служба Праці стала обов'язковою (Райхсарбайтсдінст). До служби покликано молодь обох полів від 18 до 25 р. життя. На час служби призначено 6 місяців. Обов'язкові служби праці підлягає також університетська молодь. Щоб мати доступ до студій, треба дати посвідку відбуття Служби Праці. Оце і є оте славнозвісне об'єднання селянина, ремісника, купця, інтелігента, об'єднання за фізичною працею.

Праця в Німеччині це не є »Божа кара, що стрінула людський рід за провину прародича Адама« — як пишеться у жидівській біблії. Праця це внутрішня потреба людини, це радість з існування, і найбільшим прокляттям для людини є не мати ніякої праці, бути безробітним.

Служба Праці, якщо йде про господарську сторінку, прямує до того, щоб 1) зробити Німеччину незалежною від довозу харчів з-за кордону, 2) створити багату хліборобську верству, що має бути підвалиною Третього Райху, 3) охоронити великі міста від перенаселення. Цього не могла здійснити ніяка приватна ініціатива.

Згідно з пляном праці «Арбайтсдінсту» — як називається по-німецькому «Служба Праці», пішли в кількох напрямках:

1. Підготувати терени для підміських осель, у яких побудовано 6 хати з яринними й овочевими садками,

2. Підготувати терени під нові хліборобські оселі. При цьому найважливіші були б меліораційні праці й будови шляхів. Ці праці мали б довести до створення 450.000 нових хліборобських осель. Щоб це виконати, праця мала б піти так:

- а) осушити болота в околиці Берліна, що дало б 300.000 моргів управної площі в околиці Оснабрік;
- б) регуляція рік і безпека перед повіннями;
- в) будова шляхів;
- г) наводнювання теренів, які мають обмаль води;
- д) праці біля комасації ґрунтів;
- е) засаджування лісів і будова лісових шляхів;
- є) велетенський плян видерти сушу з моря і прилучити до побережжя Фризійські острови.

До цих плянів праці треба 500.000 людей продовж 20 років.

Це імпозантний плян і викликає подив. Якби його виконати лише частково, то й це мало б величезні наслідки для господарської розбудови краю.

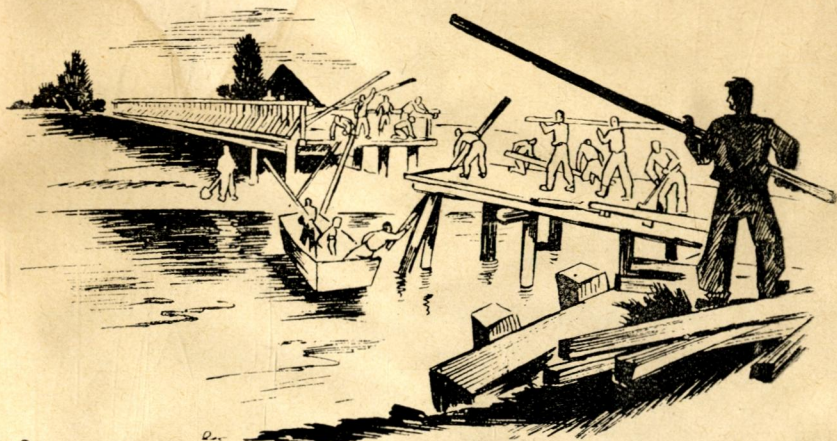
Але ще важливіші від господарських здобутків є виховні моменти й вартості, які дає Служба Праці.

В якому дусі виховує Служба Праці молодь? Вождь Служби Праці К. Гірль каже: »Виховання в таборах праці має за мету злучити в одно силу й віру нашого народу та ідеалістичні пориви нашої молоді зі суворим почуттям обов'язку й загартованою, як сталь, карністю старопруського типу«.

Служба Праці мала взяти на себе створення нового типу німця. Поруч почуття військової честі мусить мати новий тип німця теж почуття честі праці, яку виконує добровільно, безкорисно, в ім'я добра загалу. Не рай

лежнів-нероб має стати його ідеалом, а тугий смак вдоволення після виконаної праці. В таборах праці молодь учиться, що працю не можна вважати за тягар, чи кару, та що праця дає щось більше ніж гроші. Лише марксисты й жида переконують, що праця — це прокляття, а метою життя є збагачуватися та жити коштом інших.

Нове наставлення до праці бачимо з кличів націонал-соціалістичної Німеччини. Ось кілька з них: «Праця — це честь», «Робітник — найвищий, почесний титул», «Праця облагороднює людину, як меч». Праці приписується найбільшу гідність і шану, працею оцінюється вартість людини, без огляду на те, яку працю вона виконує. Це усуне в майбутньому клясову різницю і клясову ненависть. Побут в таборах праці має вирішальний вплив на формування нового типу німця. Там вироблюються характери, там зустрічаються німці з усіх частин широкої Німеччини, там співпрацюють люди з різних суспільних шарів. Це вчить людей жити в громаді, ви-

роблює правдиву товариську приязність та побратимство. Найбільшу виховну вартість має праця на ріллі, що у найвищому ступені облагороднює людину. Селянин живе природним життям і довколишня природа облагороднює його характер, а в боротьбі зі супротивними силами природи виплекується тверезий, невгнутий характер людини.

Я

СНІ, ВЕСЕЛІ В НАС ЛИЦЯ,
ЛЮБИМО ПРАЦЮ І ТРУД

З приходом непереможної німецької армії на українські землі зорганізовано весною 1940 р. «Українську Службу Батківщині».

Ідея і думки, що нуртували в Німеччині після програної війни 1914/17 рр., не були чужі теж українському загалові. Українці, як і німці після світової війни і версальського диктату, опинилися пасинками Європи. Сум-

ління європейських впорядчиків не відкликаються на «пацифікації», «голоди», «колективізації» і тим подібні замаху на знищення українського народу.

Починаючи з 1924 року, сильно поширюється в Галичині та Волині пластовий рух, який в основу виховання молоді поклав багато здорових засад, що знайшли реалізацію у таборах праці німецького народу. Такі пластові табори, як на Соколі, Остодорі, Лисоні чи пізніші табори «Орлів», були незгіршою школою для виховання нового типу українця. І на перше місце в тих таборах покладено пошану праці, працю, як почесний обов'язок кожного молодого українця перед своїм народом. Фізична праця об'єднувала тут за тачками і ношами, лопатою і кайлом учня, студента з ремісником, чи молодим робітником українцем. А вечірні ватри, за вогнем великої ради, не лише нагадували молодим українським пластунам про потребу духа побратимства між усіма українцями, але й про обов'язки те право боронити у майбутньому житті.

Та Пласт став невідгидний, його розв'язано й виховні кличі перевиховання української молоді за європейськими зразками віджили щойно в куренях молоді й в організації «Українська Служба Батківщині».

Коли Служба Праці показала такою потрібною у такій загосподареній Німеччині, то наскільки вона потрібніша у нас, в країні, через яку починаючи з 1914 року хвиля за хвилею перекочується воєнне лихоліття, залишаючи за собою неминуче спустошення та зубожіння? Над більшою частиною наших земель перекотилося більшовицьке гуляйполе жидо-комуністичних експериментів, що в наслідку дало цілковите знищення народного господарства «житниці» Європи — України. Скільки

зусиль треба докласти, щоб привернути народне господарство України до передвоєнного стану, а що вже говорити про те, щоб довести її до стану передових країн Європи, як наприклад Німеччини? Скільки землі лежить облогодом, необсяжною, необробленою, скільки осель поруйновано, скільки неужитків незмеліюрованих, скільки тисяч кілометрів шляхів треба збудувати, щоб у часі весняних дощів, чи осінньої негоди зв'язати комунікаційною мережею оті тихі заштатські городки нашої Голубої Савої (як пише письменник Хвильовий), скільки труду треба вкласти в регуляцію наших рік, щоб не розливались, як щороку, й не нищили дорібку цілих округ, скільки ґрунтів треба скомасувати, щоб скінчити вже раз на завжди з невивистарчальним господарством на 2 моргах у 10-ти розкинутих шматках? А таке осушення Полісся й безлічі інших, менших болот? А заліснення степових полос нашої землі, щоб тим способом змінити надто посушливий клімат деяких полос нашої країни?

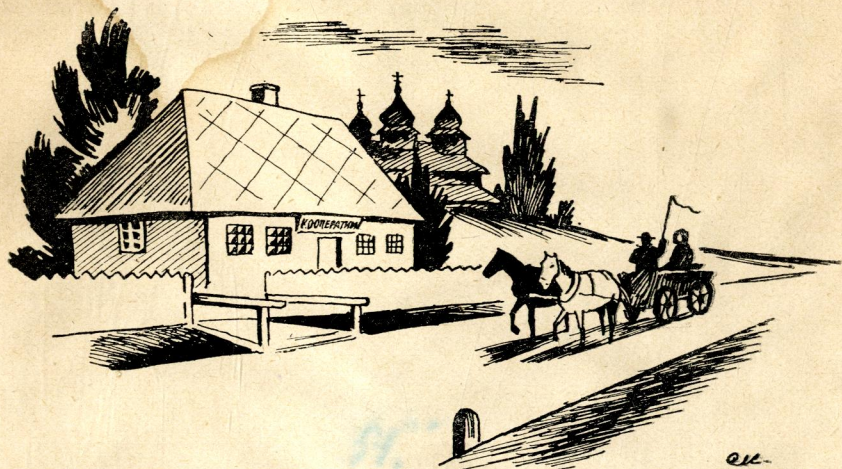

На виконання всього цього треба більше, чим пів мільйона робочих рук і напевне більше, чим 20 років праці. А це лише частина велетенської праці відбудови. Та до цього треба бути психічно підготовленими, треба зрозуміти вартість і значення праці, щоб відбудувати те, що занедбано продовж довгих років неволі. Обов'язок праці тяжить у першу чергу на нашій молоді. Вона мусить піти слідами молоді інших народів, що свою любов до рідного краю і нації доводить не словами, а чинністю. Патріотом не можна назвати того, що багато говорить, але того, що сумлінно виконує свій обов'язок і робить те, що приносить добро й користь народові й батьківщині. Найкраще здійснить молодь свій обов'язок тоді, коли стане без огляду на освіту й класову приналежність до праці.

Треба по-господарському відбудувати та піднести занедбану попередніми господарськими та воєнними діями країну. Треба відновити й відбудувати безліч битих шляхів, залізничних ліній, мостів, треба осушити величезні

простори моклавин і замінити їх на родючий ґрунт, наводнити сухі місця, врегулювати ріки, щоб розливами не спричиняли величезної шкоди, покопати канали, зробити сплавними водні шляхи, піднести хліборобську культуру кращим обробітком ріллі та ін. Брати кілька місяців участь у такій праці повинно бути мрією кожного юнака. Гордістю повинна наповнювати його свідомість, що й він причиняється до відбудови країни.

Українська молодь ніколи не погорджувала «чорною» роботою. Часами траплялися одиниці, та й то такі, що були під деструктивним впливом сусідського народу, що зневажував селянина й уважав його за «хама». Наша інтелігенція вийшла з села й не кинула зв'язку з ним, і тим легше інтелігентській молоді доведеться знайти спільну мову зі сільською молоддю за тяжкою фізичною працею. Зрозуміє вона виховну вартість праці й схилить чоло перед мозолистою долонею нашого селянина, чи робітника. Навчиться наша молодь жити скромно й ощадно, виробить у собі почуття обов'язку й карности, навчиться жити в гурті, тобто виробиться суспільно. Покине

думки про групи і групки та про їхнє взаємне поборювання. Під проводом досвідчених у цій ділянці німецьких фахівців та передовиків праці навчиться раціонально працювати, зміцниться тілесно, виробить м'язи. При цьому пізнає красу рідної землі й навчиться любити її. Служба Праці — це школа життя й кузня характерів.

Молодь наша мусить зрозуміти, що втеча від обов'язку праці рівнозначна з дезертуванням з поля бою. За дезертування карають. В Одесі харчові приділи одержують лише ті, що працюють. Згідно з українською приповідкою вчать там »лінивого не молотом, а голодом«.

Суспільність це колетив клітин, що у співпраці з собою творять міцний і творчий організм — державу. Мертві — нечинні клітини, як бджоли трутнів — здорова суспільність або ліквідує, або змушує їх бути творчими, якщо сама не хоче загнити. Слаба, нежиттєздатна суспільність потурає їм, щоб піти назустріч своїй загибелі.

У С Т А В
УКРАЇНСЬКОЇ СЛУЖБИ БАТЬКІВЩИНІ

Львівська державна
наукова бібліотека

№

5116

ЛЬВІВСЬКА БІБЛІОТЕКА

АН УРСР

№ И

61.246

УСТАВ «УКРАЇНСЬКОЇ СЛУЖБИ БАТЬКІВЩИНІ»

1. «Українська Служба Батьківщині» у визволеній батьківщині це добровільна, національна організація праці для відбудови занедбаних ділянок господарського життя батьківщини.

2. Головними ділянками «УСБ» є будова й направа доріг, регуляція рік, меліорація неужитків, відбудова повоєнної і постихійної шкоди (69. § денника розпорядків Г. Г. з 9 XII. 1940).

3. В «Українській Службі Батьківщині» беруть участь добровольці у віці від 18 до 35 років. Вони стають пробоєвиками закріплення добробуту, культури, поступу бать-

ківщини. Добровольці зголошуються у відповідних Урядах Праці.

4. Організація «Української Служби Батьківщині» діє покищо лише (в Галичині) на західних українських землях. Реченець служби триває 3 місяці. Ті, що працюють в «УСБ», звільнені від іншої обов'язкової праці.

5. Добровольці «Української Служби Батьківщині» розділені на табори по 80—150 людей. У проводі кожного табору є німецький інспектор, йому в допомогу приділені майстри, вишколені помічники та передовики із самих добровольців.

Кожний доброволець може стати майстром, якщо зуміє виявити свої здібності та зразково себе вести. Кожний доброволець, що має фахове знання, може стати провідником відділу (75—150 осіб), якщо виявить свою відданість справі «УСБ».

6. Добровольці «Української Служби Батьківщині» дістануть все потрібне до праці: робітниче вбрання, взуття, ковдру, мешкання, харч і крім того 50 гр. денно на дрібні видатки. Приділені речі становлять державну власність, доброволець зобов'язаний зберігати і після закінчення служби в повному порядку повернути.

7. Добровольці «УСБ» мають забезпечену лікарську опіку. На випадок хвороби, нещасливого випадку, каліцтва і на випадок безробіття користуються суспільним забезпеченням.

8. У вільні від праці часі добровольці «УСБ» займаються руховими й спортовими вправами та іншими розвагами.

9. У взаєминах між собою добровольці «УСБ» звуть себе «друзями» та здоровлять себе привітом «га-разд» і піднесенням правої руки. В службових взаєминах

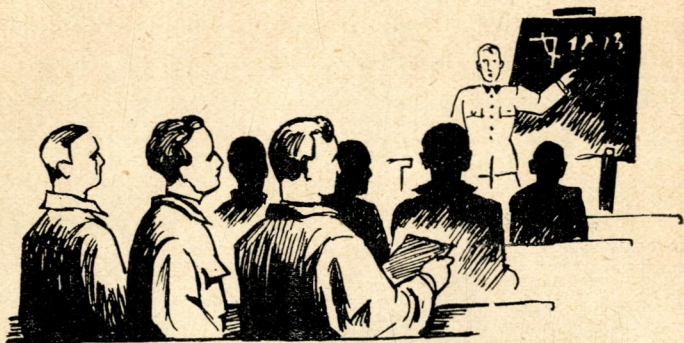

з командантами німецької Управи табору зобов'язує поздоровлення піднесенням правої руки.

10. Для ведення зорганізованого життя і порядку зобов'язує добровольців «УСБ» окремий таборовий вишкіл, впоряд та внутрішня служба, чому кожний доброволець мусить беззастережно коритися. Всі накази, розпорядження та обговорення відбуваються кожного дня на звітті. Ніякому добровольцеві не можна самовільно покинути місце праці, чи виходити з табору без зголошення та окремого дозволу команданта чи службового діловода, що заступає його. Вихід на місто, навіть у вільний від занять час, дозволений за перепусткою команданта табору.

11. Поведінка кожного добровольця «УСБ» мусить бути зразкова і при праці, і у таборі, як і поза табором «УСБ».

12. По закінченні служби в «УСБ» доброволець одержує урядове свідоцтво «Баудінстпас». Це свідоцтво дає кожному добровольцеві право першости в одержанні праці (студій) відповідно до своїх здібностей та вишколу.

НАПРЯМНІ ДЛЯ ЗВ'ЯЗКОВИХ «УСБ»

1. Організацію «УСБ» проводить провід «УСБ» в порозумінні з УКК для дистрикту Галичина.

2. Брати участь в «УСБ» зобов'язані всі юнаки чоловічого полу у віці від 18 до 35 р. життя без різниці на стан і звання за винятком тих:

- а) що їх звільнить лікар «УСБ»;
- б) що утримують рідню і на час служби в «УСБ» не можуть дістати ніякої для неї допомоги.

3. Служба в «УСБ» триває 3 місяці. У виняткових випадках у порозумінні з УКК для дистрикту Галичини може бути продовжена. По закінченні служби одержує кожний доброволець виказку і право носити відповідну відзнаку. Відбуття «УСБ» дає право на всякі полегшення під час студій і прийняття до них, полегшує одержання посади.

4. Завдання «УСБ» крім наміченої Ген. Губернатором програми для «Служби Праці» є:

- а) організувати фізичну працю,
- б) вишколювати провідників «УСБ»,
- в) прищепити основи карности й послуху,
- г) уможливити щоденною заправою вишкіл провідників різного роду спортив,
- д) піднести українську — національну свідомість.

5. Добровольці зобов'язані під час побуту в таборі працювати 8 год. денно, враховуючи сюди час ходу на роботу й повернення з неї.

6. Добровольці «УСБ» дістають:

- а) робітниче вбрання,
- б) робітниче знаряддя,
- в) харчі, як німецька Служба Праці,
- г) приміщення в таборі,
- д) повернення коштів дороги.

У підготові:

- а) вишкіл на провідників організації «УСБ»,
- б) національно-суспільне виховання,
- в) фізичне виховання.

7. При організації таборів «УСБ» візьме провід «УСБ» до відома ось такі побажання УКК для Галичини:

При кожній станиці «УСБ» входить до проводу табору один українець — зв'язковий, на що мусить бути згода УКК. Його завданням є — бути зв'язковим між проводом «УСБ» і УКК, дбати про організацію праці згідно з §. 4. пункт 5., бути помічним і внескодавчим органом, полагоджувати всі справи, про які мова в §. 4.

пункт а—б., бо німецька влада не має відповідних до цього інструкторів. Його обов'язком є теж дбати про національно-суспільницьке виховання учасників, улаштуючи реферати, збори і т. п. при співпраці учасників табору, та заступати інтереси учасників у таборі.

8. Діяльність «УСБ» звертається не лиш у напрямі потреб держави й громади, але у деяких випадках теж українського загалу (будова домівок, улаштування відпочинкових таборів, спортових майданів, читалень, світлиць і т. п.).

9. Організація табору «УСБ» проводиться за пляном і при співпраці УКК за виключенням яких-небудь польських чинників. Табори «УСБ» будуть організуватися лише на українських теренах. Українців не можна притягати до польської «Служби Праці».

10. Усіх, що будуть ухилятися від обов'язку служби в «УСБ», каратиметься згідно з відповідними німецькими законами й позбавлятиметься права користатися з допомоги українських допомогових організацій.

11. Для вишколу зв'язкових для таборів «УСБ» організується в порозумінні з УКК окремі курси інструкторів.

12. Покликання молоді до «УСБ» проводить німецька влада на підставі метрикальних довідок.

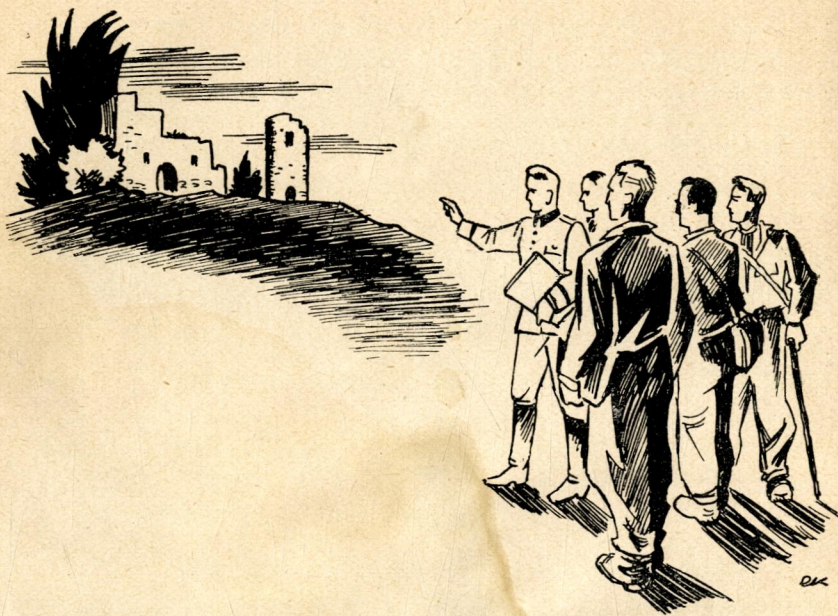
13. Покликання молоді, що не має потрібного місця перебування у дистрикті Галичина, відбувається в той самий спосіб при допомозі УКК.

14. З метою підтримання зв'язку УКК організує референтуру для справ «УСБ».

15. Кошти пропаганди «УСБ», втримання зв'язкових при таборах «УСБ» і референтів при УКК покриває Провід «УСБ».

16. Пропаганду «УСБ» ведеться:

- а) в пресі,
- б) об'явами,
- в) організуючи зразкові табори праці, що їх працю спрямовується виключно для потреб українського загалу.

ПРАЦЯ ЗВ'ЯЗКОВОГО В ТАБОРІ

Напрямні для зв'язкових УКК при таборах праці «УСБ» дають можливість вести культурно-освітню та суспільницьку працю. Восьмигодинна праця залишає учасникам досить часу, який повинен зв'язковий використати, щоб учасники не байдикували, а навпаки, — могли багато корисного навчитися. Для цього треба вільний від роботи

час так розкласти, щоб учасників відразу, з першого дня, взяти в певні рямки.

Щодня, або що другий день повинен знайтися час на заздалегідь приготовлену гутірку. Темою її може бути прочитана актуальна стаття з українського свіжого часопису, чи щось цікаве й актуальне з книжки. Не занедбувати теж чуттєвої сторінки й використання її для національно-патріотичного виховання молоді в таборі. Влаштування раз на тиждень, напр. у суботу — ватри з пописом таборовиків (церемоніял запалення ватри, деклямація, гутірка, веселий куток, пісня) внесе багато тепла й дружнього настрою у взаємини зв'язкового до таборовиків і навпаки. Можна теж організувати хор, театральний гурток. Для цього найкраще поділити учасників на гуртки по 10 людей і з їх провідниками проводити час до конференції та впливати через них на «духа» табору. Має він бути бадьорий, веселий і тоді ті 3 місяці проминуть, як хвилини, а може він бути такий важкий і нестерпний, що той самий час видасться за каторгу. Великою мірою залежить це все від зв'язкового, його такту й умілости зорганізувати таборове життя.

Найважливіше тут це — притягати до дружнього життя і підтягати найбільш асупільних (а такі трапляються усюди) до товариського життя. Витворити оте побратимство (німецьке — «Камерадшафт»), яке лишається на довший час, як милий спогад після відбутого табору й зв'язує учасників милим пережиттям на майбутнє. Хто був колись у пластовому таборі, той пам'ятає, як любо по роках стрінутися друга-таборовика й нагадати собі про колишні таборові хвилини...

Дальшим завданням зв'язкового є розбудити серед учасників табору гордість з праці, щоб табір не став при-

мусовою роботою, а залишив в учасників почуття ко-
рисности й потреби для батьківщини, яке підкрес-
лено у другому розділі нашої книжечки.

Багато вільного часу присвячувати для вивчення історії
й географії батьківщини. При всякій нагоді оповідати
щось цікаве про околицю, в якій працюється. Старатися
у свято чи неділю влаштувати прогулянку до якоїсь істо-
ричної місцевости з відповідною гутіркою на місці.
Знаємо, що археологи й історики багато причинилися
до розбудження нашої національної свідомости, тож
не забуваймо про краєзнавство.

Звернути пильну увагу на правила доброї поведінки
у таборовиків. Привчити їх до ввічливости й чемности
супроти сторонніх. Добре виховання, ввічлива людина —
це велика пропаганда для нас серед чужинців. Звертати
увагу таборовикам на вартість мовчанки, яка є золотом,
коли говорення є тільки сріблом. А вже зовсім поганим
металем є доноси на друга до команди табору. Німці
такими прискаржниками погорджують.

Звернути увагу на шкідливість впливу алкоголю й ні-
котини. За час війни протиалкогольна й протинікотинна
акція »Відродження« якось автоматично припинилася.
А шкода. Навіть, якби тепер грошові справи села, у по-
рівнянні з передвоєнними, поправилися, то шкода вики-
дати гріш на свою згубу. Чи не ліпше вжити його на са-
моосвіту, придбання книжки? Ну й важливість самодис-
ципліни. Чи не самопосвята це — відмовитися від зайвої
чарки? А вже зовсім погано було б, якби таборовики
вільні від праці години використовували на пиятику. Цього
команда табору не похвалить і це не придбає українцям
слави.

Не зашкодило б влаштувати в таборі теж курс німецької мови. Німецька мова відчиняє двері в світ. Курс вести найкраще гуртками. Сюди належать теж гутірки про лад у сучасній Німеччині, про організацію та досягнення націонал-соціалізму, що створив з Німеччини наймогутнішу державу світу.

Ще кілька слів про зв'язок табору зі своїми ж таки українськими, дооколишніми селами. Не забувати, що на табір будуть дивитися сусідні села, як на свого роду

рідну установу, за ім'я якої треба добре дбати. Тому треба уникати бешкети, а бешкетників гостро карати, допущеними в таборі карами. Натомість спортові зустрічі (вібіванка, кошівка, копаний м'яч) з дружинами «господарів» були б дуже доброю рекламою для табору.

Знаю, що ще досі ціниться на селі поняття «господарський син». У тому понятті протиставлення до волоцюги — безштанька, безрідного пройдисвіта, незв'язаного ані з землею, ані народом, словом до «совітської людини». Хотілося б, щоб таборовики у зустрічі з українським селом заробили собі оту почесну назву «господарських синів батьківщини».

З М І С Т

Праця — це честь і обов'язок	3
„Ясні, веселі в нас лица, любимо працю і труд”	11
Устав „Української служби батьківщині”	18
Напрявні для зв'язкових У. С. Б.	22
Праця зв'язкового в таборі	26

шукати
дублет

093
(1986)

5476
P/I 240

p

8.198.

УКРАЇНСЬКА
СЛУЖБА
БАТЬКІВЩИНІ

УЗ